

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 24 juna 2024. godine
Br. Ref.: RK2453/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI84/23

Podnosilac

Shahin Shahini

Ocena ustavnosti Presude Vrhovnog suda Kosova [Rev. br.223/2021]
od 31. marta 2022. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Shahin Shahini iz opštine Priština (u daljem tekstu: podnosilac zahteva) kojeg pred Ustavnim Sudom zastupa Lindita Rexha, advokat iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost Presude Vrhovnog suda Republike Kosovo [Rev. br. 223/2021] od 31. marta 2022. godine (u daljem tekstu: Vrhovni Sud), u vezi sa Presudom Apelacionog Suda [AC. br.1368/2017] od 28. decembra 2020. godine (u daljem tekstu: Apelacioni sud) i Presudom Osnovnog suda u Gnjilanu [C. br.721/2013] od 23. januara 2017. godine (u daljem tekstu: Osnovni Sud).
3. Podnosilac zahteva je osporenu odluku primio dana 20. februara 2023. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar ovog zahteva je ocena ustavnosti osporene Presude Vrhovnog Suda, kojom je, po navodima podnosioca zahteva, došlo do povrede njegovih prava koja su zagarantovana članom 31. stav 1. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, na članu 22. (Procesuiranje podnesaka) i članu 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) kao i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o Radu).
6. Dana 7. jula 2023. godine, Poslovnik o radu Ustavnog suda Republike Kosovo br. 01/2023, objavljen je u Službenom listu Republike Kosovo i stupio je na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja. Shodno tome, prilikom razmatranja zahteva, Ustavni sud se poziva na odredbe navedene Uredbe, kojom je ukinut Pravilnik o radu Ustavnog suda br. 01/2018. S tim u vezi, u skladu sa pravilom 78 (Prelazne odredbe) Pravilnika o radu br. 01/2023, izuzetno će se i dalje primenjivati pojedine odredbe Pravilnika o radu br. 01/2018 u slučajevima registrovanim u Sudu pred ukidanje, samo ako i u meri u kojoj su povoljniji za stranke.

Postupak pred Ustavnim Sudom

7. Dana 19. aprila 2023. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev pred Ustavnim Sudom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
8. Dana 3. maja 2023. godine, Predsednica Suda je odlukom [br. GJR.KI84/23] imenovala sudiju Selvete Gërzhaliu Krasniqi za sudiju izvestioca i odlukom [br. KSH.KI84/23], imenovala je Veće za razmatranje, u sastavu sudija: Radomir Laban kao predsedavajući, Remzije Istrefi Peci, i Enver Peci (članovi).
9. Dana 5. maja 2023. godine, Sud je obavestio Osnovni sud o registraciji zahteva, i zatražio je od istog povratnicu koja dokazuje datum kada je podnosilac zahteva primio osporenu odluku.
10. Dana 5. maja 2023. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva i istog dana jedna kopija zahteva podnosioca zahteva je poslata i Vrhovnom sudu.
11. Dana 15. maja 2023. godine, Osnovni sud je pred Sudom podneo povratnicu, koja potvrđuje da je podnosilac zahteva primio osporenu Presudu dana 20. februara 2023. godine.

12. Dana 11. marta 2024. godine, Jeton Bytyqi je položio zakletvu pred predsednicom Republike Kosovo, čime je započet njegov mandat u Sudu.
13. Dana 28. maja 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo sudu neprihvatljivost zahteva

Pregled činjenica

14. Iz dokumentacije predmeta, proizilazi da je podnosilac zahteva radio u bivšem društvenom preduzeću DP „Kosovatrans“ – Preduzeće za putnički saobraćaj Gnjilane, koje je nakon toga promenilo naziv u „Kosmet prevoz“ iz Gnjilana, na radnom mestu konduktera. Ovo preduzeće je rešenjem [br. 470] od 16. aprila 1991. godine podnosiocu zahteva prekinulo radni odnos, sa obrazloženjem da je isti odbio da potpiše izjavu o prihvatanju privremenih mera u ovom preduzeću, te da je zbog toga podnosilac zahteva pokrenuo i sudski postupak, a sa namerom da se vrati na posao kao i u vezi naknade ličnog dohotka.
15. Da bi potvrdio svoja prava u ovom predmetu, podnosilac zahteva je nastavio sa sudskim postupcima, te će kao posledicu toga Sud izneti činjenice ovih postupaka, na sledeći način.

Prvi sudski postupak

16. Dana 15. maja 1991. godine, podnosilac zahteva je podneo tužbu Osnovnom Sudu udruženog rada u Prištini, kojom je predložio poništenje rešenja o prestanku radnog odnosa i isplati primanja, protiv bivšeg D.P. „Kosovatrans“ – Preduzeće za putnički saobraćaj u Gnjilanu.
17. Dana 15. novembra 1996. godine, Opštinski sud u Prištini se u rešenju [C. br. 1355/92] proglasio nenadležnim za vođenje predmeta i ustupio je isti na dalji postupak Opštinskom sudu u Gnjilanu, kao sudu sa predmetnom i mesnom nadležnosti.
18. Dana 29. oktobra 1997. godine, Opštinski sud u Gnjilanu je u presudi [C. br. 333/97] odbio tužbeni zahtev podnosioca zahteva kao neosnovan po zakonu.
19. Dana 20. februara 1998. godine, Okružni sud u Gnjilanu je rešenjem [Ac. br. 116/98], delujući na osnovu žalbe podnosioca zahteva, poništio presudu prvostepenog suda i predmet je vratio na ponovno suđenje.

Drugi sudski postupak

20. Na osnovu spisa predmeta, Sud primećuje da je u ponovnom suđenju, 1. septembra 1998. godine, Opštinski sud u Gnjilanu, u presudi [C.br. 207/98], odbio tužbeni zahtev podnosioca zahteva kao neosnovan.
21. Dana 25. januara 1999. godine, Okružni sud u Gnjilanu je u presudi [Ac. br. 22/99] potvrdio gore navedenu presudu Opštinskog suda u Gnjilanu.
22. Neutvrđenog datuma, podnosilac zahteva je podneo zahtev za reviziju zbog (i) bitne povrede odredaba postupka i (ii) zbog pogrešne primene materijalnog prava.
23. Tokom 2000. godine, pored toga, treba napomenuti da je DP. "Kosovatrans" bio povinovan transformaciji od strane Kosovske agencije za privatizaciju.

24. Dana 19. oktobra 2006. godine, Vrhovni sud je presudom [Rev. br. 68/2006] usvojio zahtev za reviziju podnosioca zahteva, kojim je preinačena presuda Okružnog suda u Gnjilanu [Ac.br. 22/1999] od 25. januara 1999. godine, i presuda Opštinskog suda u Gnjilanu [C.br. 207/1998] od 1. septembra 1998. godine, tako da je poništeno kao nezakonito i rešenje tuženog [br.470] od 16. aprila 1981. godine i rešenje [br. 577] od 8. maja 1991. godine, kojima je podnosiocu zahteva prestao radni odnos i tuženo Društveno preduzeće putničkog saobraćaja „Kosova trans“ u Gnjilanu, bilo je obavezano da ga vrati na radno mesto konduktera, dok je za deo njegovog tužbenog zahteva u vezi sa naknadom ličnih primanja isto ponovo vraćeno na ponovno suđenje pred prvostepenim sudom.

Treći sudski postupak

25. Dana 17. novembra 2010. godine, Opštinski sud u Gnjilanu je presudom [C. br. 95/07]: (I) usvojio kao osnovan tužbeni zahtev podnosioca zahteva, podnet protiv tuženog PPS „Kosovatrans“ iz Gnjilana, i obavezano je tuženo da tužiocu naknadi lična primanja za vremenski period od 16.04.1991. godine do 26.08.1999. godine, a zbog nezakonitog udaljavanja sa posla u iznosu od 18.479 evra i kamate u iznosu od 3.674 evra, a sve u ukupnoj sumi od 22.153 (dvadeset dve hiljade sto pedeset i tri) evra; (II) Svaka stranka snosi svoje troškove postupka, a jednako za izradu presude iznos od 60 eura, a sve to u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti ove presude.
26. Nakon žalbe koja je bila podneta od strane punomoćnika tuženog na presudu od 18.09.2013. godine, Apelacioni sud je u rešenju [CA. br. 745/2012] ukinuo navedenu presudu i vratio predmet na ponovno suđenje radi odlučivanja, *da bi se donelo rešenje kojim se prvostepenom sudu nalaže da dokaže pasivni legitimitet tužene stranke, odnosno da li je isto njen sledbenik, nakon transformacija i upisa posle 1999. godine.*

Četvrti sudski postupak

27. Dana 23. januara 2017. godine, Osnovni sud u Gnjilanu je presudom [C. br. 721/2013] usvojio kao osnovan tužbeni zahtev podnosioca zahteva protiv tuženog J.L.P. "Autobuska stanica" d.d. Gnjilane; (I) obavezuje se tuženo JLP „Autobuska stanica“ d.d. u Gnjilanu da tužiocu naknadi lična primanja u bruto iznosu od 18.479,00 €, za period od 16. aprila 1991. godine do 26. juna 1999. godine, na mestu rada kao kondukter, u bivšem D.P. „Kosovatrans“ u Gnjilanu sa bankarskom kamatom koju plaćaju finansijske institucije na Kosovu, za sredstva deponovana preko godinu dana bez određene destinacije od 15. maja 1991. do decembra 2012. godine, a nakon stupanja na snagu ZOO-a od 1. januara 2013. godine, i da mu isplati kamatu od 8% godišnje sve u roku od 7 dana od dana prijema rešenja pod pretnjom nasilnog izvršenja; (II) Svaka stranka snosi svoje sudske troškove, dok je tuženo dužno da ovom sudu isplati novčani iznos u iznosu od 75 €, na ime sastavljanja rešenja, u roku od 7 dana od dana prijema rešenja a pod pretnjom nasilnog izvršenja.
28. Jednog neutvrđenog dana, protiv navedene presude, u zakonskom roku, tuženo je izjavila žalbu, zbog pogrešne i nepotpune ocene činjeničnog stanja kao i zbog pogrešne primene materijalnog prava, sa predlogom da se ožalbena presuda poništi i da se predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.
29. Podnosilac zahteva je dostavio odgovor na žalbu sa predlogom da se žalba tuženog odbije kao neosnovana i da se osporena presuda potvrdi.
30. Dana 28. decembra 2020. godine, Apelacioni sud je, u Presudi [Ac. br. 1368/17] odbacio kao neosnovanu žalbu tuženih stana, JLP "Autobuska stanica" D.D. i potvrdio je Presudu Osnovnog suda u Gnjilanu [C. br. 721/2013] od 23. januara 2017. godine.

31. Dana 11. februara 2021. godine, na osnovu spisa predmeta, Sud primećuje da je protiv ove presude tuženo podnelo reviziju pred Vrhovnim sudom, zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primene materijalnog prava, sa predlogom da se usvoji kao osnovana njegova revizija, a da se dve gore navedene presude ponište i da se predmet prosledi Posebnoj komori Vrhovnog suda na ponovno suđenje i ponovno odlučivanje.
32. U odgovoru na reviziju tuženog, podnosilac zahteva je u potpunosti osporio navode iz revizije i predložio je da se revizija tuženog odbije kao neosnovana.
33. Dana 31. marta 2022. godine, Vrhovni sud je u presudi [Rev. br. 223/2021] delimično usvojio kao osnovanu reviziju tuženog, podnetu protiv presude [AC br. 1368/2017] od 28. decembra 2020. godine, a preinačuje se ista presuda, kao i presuda Osnovnog suda u Gnjilanu [C. br. 721/2013] od 23. januara 2017. godine, tako što se odbija u celosti kao neosnovan tužbeni zahtev podnosioca zahteva da se tuženi obaveže da tužiocu isplati lična primanja u bruto iznosu od 18.479,00 evra, za period od 16.04.1991. godine do 26.06.1999. godine na radnom mestu kao konduker u bivšem DP „Kosovatrans” u Gnjilanu, [...].
34. Dalje, Vrhovni sud je, u svom obrazloženju, naglasio sledeće:

Vrhovni sud nalazi da se pogrešna primena materijalnog prava u ovom slučaju povezuje sa tim što je tuženo kao subjekt od 15.06.2012.godine, na osnovu Zakona br. 04/L-111 o izmenama i dopunama Zakona br. 03/L-087 o Javnim preduzećima (objavljen u Službenom listu Republike Kosovo br. 13 od 30.05.2012. godine, stupa na snagu 15 dana od dana objavljivanja) prema listi 2, ima status javnog preduzeća gde je u vlasništvu 100% akcija Opština Gnjilane, koja u ovom sporu nije u svojstvu tuženog. Iz tog razloga, Vrhovni sud smatra da tuženo nema pasivni legitimitet da bude tužena strana u ovom predmetu jer se sada radi o javnom preduzeću u vlasništvu Opštine Gnjilane, na koje su sva njegova prava i obaveze zakonski preneti.

Pored toga, Vrhovni sud takođe nalazi da su sporne odluke kojima je tužiocu prestao radni odnos 1991. godine nezakonite, što je utvrdio Vrhovni sud Kosova svojom presudom [Rev. br. 68/2006] od 25.01.1999.godine, ali sada tužena ne može imati pasivni legitimitet da bude obavezna da tužiocu isplati sporni lični dohodak, jer osim što je tužena sada javno preduzeće u vlasništvu opštine Gnjilane, ono tužitelju nije prekinulo radni odnos, ali jeste njen prethodnik „Kosmet prevoz“, koji sada više ne postoji, niti je postojao i funkcionisao posle 1999. godine, s jedne strane, dok je sa druge strane „Kosovatrans“, koji kao preduzeće ranije postojao u kome je tužilac bio zaposlen, a njegov naslednik je „Kosmet prevozi“, nije odgovaran za nezakonite radnje preduzeća „Kosmet prevoz“. Nakon 1999. godine, „Kosovatrans“ Gnjilane je nastao kao novi entitet, ne nasleđujući dugove i obaveze „Kosmet prevoza“, koji bi u konkretnom slučaju, na osnovu gore navedene presude Vrhovnog suda Kosova, snosio odgovornost da postoji da tužiocu nadoknadi lična primanja. To znači da ni iz ovih razloga tuženo nema pasivnu legitimaciju, pa stoga nije u obavezi da tužitelju nadoknadi lični dohodak za vremenski period 1991-1999. godine, jer tu materijalnu štetu tužitelju nije pričinilo, štetu prouzrokovao neki drugi privredni subjekt.

Izvršni postupak pokrenut od strane podnosioca zahteva

35. Dana 22. februara 2021. godine, podnosilac zahteva je podneo predlog za dozvolu izvršenja pred Osnovnim sudom u Gnjilanu, a na osnovu izvršne isprave - presude

- Osnovnog suda [C. br. 721/2013] od 23. januara 2017. godine, koja je postala pravosnažna dana 28. decembra 2020. godine i izvršna 28. februara 2021. godine, gde je ova presuda potvrđena i presudom Apelacionog suda [Ac. br. 1368/2017] od 28. decembra 2020. godine.
36. Dana 19. marta 2021. godine, Osnovni sud je u Rešenju [CP. br. 62/2021] dozvolio predloženo izvršenje koje je podneo podnosilac zahteva, na osnovu izvršne isprave - Presude Osnovnog suda [C. br. 721/2013] od 23. januara 2017. godine.
37. Dana 29. marta 2021. godine, tužena je podnela prigovor, dok je podnosilac zahteva dana 29. aprila 2021. godine dostavio odgovor na prigovor, u kojem je tražio da sud odbije prigovor i da dozvoli izvršenje naloga za izvršenje, jer je zahtev dužnika bio neosnovan.
38. Dana 30. aprila 2021. godine, Osnovni sud je u rešenju [CP br. 62/21] (I) odbio kao neosnovan prigovor od 29. marta 2021. godine, dužnika J.L.P. „Autobuska stanica“ d.d., podnet protiv Naredbe o izvršenju [CP. br. 62/21] od 19. marta 2021. godine, koju je ovaj sud odobrio i isti nalog ostaje na snazi; (II) obavezuje se dužnim N.P.L. „Autobuska stanica“ A.D. da podnosiocu zahteva plati troškove ovog postupka u iznosu od 412,00 €.
39. Protiv gore navedenog rešenja, dužnik je u zakonskom roku izjavio žalbu, kojom se protivio rešenju u celosti, i gde je predložio da Apelacioni sud poništi rešenje prvostepenog suda i da poništi rešenje o dozvoli izvršenja, ili da odloži izvršenje sve dok Vrhovni sud Kosova ne odluči o reviziji koja je izrečena protiv presude Osnovnog suda [C. br. 721/2013] od 23. januara 2017. godine, i presude Apelacionog suda [Ac. br. 1368/2017] od 28. decembra 2020. godine, kao izvršna isprava ili da se predmet vrati u ponovni postupak i na ponovno odlučivanje.
40. Podnosilac zahteva je dostavio odgovor na žalbu sa predlogom da se žalba dužnika odbije kao neosnovana i da se potvrdi rešenje Osnovnog suda.
41. Dana 10. maja 2022. godine, Apelacioni sud je u Rešenju [Ac. br. 3855/21] odbio kao neosnovanu žalbu dužnika J.L.P. "Autobuska stanica" D.D, gde je potvrdio Rešenje Osnovnog suda [Cp. br. 62/2021] od 30. aprila 2021. godine. U obrazloženju svog rešenja Apelacioni sud je obrazložio sledeće: *„Apelacioni sud je ocenio žalbene navode u vezi sa predlogom za odlaganje izvršenja, iz razloga što je dužnik podneo reviziju Vrhovnom sudu Kosova, ali Apelacioni sud ne može da uzme ovu tvrdnju kao zasnovanu na činjenici da iznošenje vanrednog pravnog leka nije razlog za odlaganje izvršenja i da je članom 231 ZPP-a propisano da: „Podneta revizija nije prepreka za izvršenje pobijene konačne presude“.*
42. Dana 29. avgusta 2022. godine, Osnovni sud u Gnjilanu je rešenjem [CP. br. 62/2021] okončao izvršni postupak podnosioca zahteva, protiv dužnika J.L.P. "Autobuska stanica " D.D, po predlogu od 22. februara 2021. godine, o izvršenju izvršne isprave - Presude [C. br. 721/2013], u vezi sa isplatom ličnih primanja, u iznosu od 18.479,00 €. Dalje, u svom obrazloženju, isti je naglasio sledeće:
- „Dužnik J.L.P. " Autobuska stanica" D.D., sa sedištem u Gnjilanu, je preko svog zastupnika F.M., dana 14.02.2021.godine, podneo reviziju u Vrhovnom sudu Kosova u Prištini, a protiv presude Apelacionog suda Kosova u Prištini, Ac. br. 1368/2017, od 28.12.2020. godine i presude Osnovnog suda u Gnjilanu, C. br. 721/2013, od 23.01.2017. godine, preinačujući iste te presude, tako da je u celini odbijen tužbeni zahtev tužioca Shahina Shahinija iz Prištine, podnet protiv tuženog J.L.P. „Autobuska stanica“ d.d., sa sedištem u Gnjilanu.*

Nakon vraćanja predmeta od Vrhovnog suda Kosova, ovaj sud je na osnovu presude revizijskog suda Re. br. 223/2021 od 31.03.2021. godine, postupajući po službenoj dužnosti, okončao izvršni postupak."

Navodi podnosioca zahteva

43. Podnosilac zahteva tvrdi da je Vrhovni Sud, svojom Presudom [Rev. br. 223/2021], od 31. marta 2022. godine, povredio član 31. stav 1. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], koje je zagarantovano Ustavom Republike Kosova.
44. Prema navodima podnosioca zahteva, Vrhovni sud je svojom odlukom povredio njegova prava jer nije tačno primenio materijalno pravo, iz razloga što su odlučne činjenice koje su uticale na donošenje odluke u ovoj presudi u suprotnosti sa zakonom na kojem se Sud u svojoj argumentaciji oslanja.
45. Pored toga, podnosilac zahteva naglašava da je Vrhovni Sud odbio njegov tužbeni zahtev sa obrazloženjem da: *"[...] tužena strana kao subjekt od 15.06.2012.godine, ima status javnog preduzeća gde je u vlasništvu 100% akcija Opština Gnjilane, koja u ovom sporu nije u svojstvu tuženog"*, smatrajući da tužena strana nema pasivni legitimitet. Dalje, podnosilac zahteva tvrdi da je Vrhovni sud u ovom slučaju u suprotnosti sa Zakonom o Javnim Preduzećima 03/L-087, a posebno u suprotnosti sa članom 39, tačka 2, koji propisuje: *"Nakon stupanja na snagu ovog zakona, neisplaćeni dugovi i finansijske obaveze JP koje su preuzete od Holding Kompanije biće prenete i preuzeta od JP koja uporedo sa njegovim inkorporisanjem kao jedno deoničarsko društvo prema Uredbi UNMIK-a 2001/6 primila je vlasništvo ili posed celokupne ili uglavnom celokupne operativne i druge aktive preduzeća koja su prvobitno ušla u ove dugove ili obaveze; s tim da ako je takva aktiva bila prenetna na više od jednog deoničarskog društva/kompanije, svako dotično društvo će biti zajedničko i pojedinačno odgovorno za neispunjene dugove i obaveze preduzeća koja je prvobitno stvorila ove dugove i obaveze, i svako dotično društvo/kompanija ima pravo da primi uloge od drugog(ih) ako se od nje zahteva da plati ili da inače ispuni više od njegovog dela ovih dugova ili obaveza (njegov deo je jednak sa procentom koji je utvrdjen na osnovu vrednosti aktive prvobitnog preduzeća koja je prenetna ovom društvu)."*
46. Nakon toga, podnosilac zahteva tvrdi da ono što jasno stavlja do znanja da tuženo ima pasivni legitimitet da bude tuženi jeste činjenica da je Javno preduzeće vratilo sve dugove i neplaćene finansijske obaveze. S obzirom na to da se ovo dešava zbog prenosa svojine tuženog subjekta, a imajući u obzir da se subjekt tuženog nije ugasio niti je otišao u stečaj, već je promenjen samo vlasnik koji je dobio oruđa, prava i obaveze subjekta prethodnog vlasnika.
47. Prema navodima podnosioca zahteva, važno je da se napomene da je o pitanju legitimiteta stranke odlučio sam Vrhovni sud, koji je to potvrdio Presudom [Rev. br. 68/2006] od 19. oktobra 2006. godine. Ovom presudom izmenjeno je Rešenje Okružnog suda u Gnjilanu [Ac. br. 22/1999] od 25. januara 1999. godine i Rešenje Opštinskog suda u Gnjilanu [C. br. 207/1998] od 01.09.1998. godine, kojima su rešenja tuženog [br. 470] od 16. aprila 1991. godine i rešenje [br. 577] od 8. maja 1991. godine, kojima je podnosiocu zahteva nezakonito prestao radni odnos. Prema navodima podnosioca zahteva, predmet je vraćen na ponovno suđenje, samo u vezi sa određivanjem naknade ličnog dohotka, pred prvostepenim sudom. Ovaj zaključak je potvrdio i Osnovni sud presudom [C. br. 721/2013] od 23. januara 2017. godine i Apelacioni sud presudom [Ac. br. 1368/117] od 28.12.2020. godine pozivajući se još jednom na članu 10. Statuta tuženog, koji kaže: *"tuženo je naslednik JP Autobuska stanica u Gnjilanu i odgovara za*

dugove i druge obaveze svim sredstvima i imovinom, gde nasleđuje prava, obaveze i odgovornosti koje proizilaze iz ove transformacije“, ocenivši činjenicu legitimiteta tuženog kao nespornu.

48. Imajući u obzir ove okolnosti, podnosilac zahteva smatra da je **obrazloženje** o odbijanju tužbenog zahteva od strane Vrhovnog suda Kosova, neosnovano i nije u skladu sa materijalnim pravom. Pored toga, podnosilac zahteva naglašava: *“Ovo iz razloga što je u ovoj pravnoj stvari sud morao da primeni odredbu člana 39 tačka 2 Zakona o javnim preduzećima -03/L-087 kao i da potvrdi tužitelju pravo na naknadu ličnog dohotka, ovo pravo koje je tužitelju nepravedno odbijeno, a isti već 30 godina pokušava preko kosovskih sudova u nadi da će uspeti da ostvari to svoje pravo.”.*
49. Prema podnosiocu zahteva, Vrhovni sud je, donošenjem dve različite i kontradiktorne odluke u dva različita predmeta revizije, ozbiljno narušio princip pravne sigurnosti stranaka u postupku. I da je, u ovoj situaciji, kada je ceo proces prošao kroz mnogo različitih sudskih instanci i da je više puta dokazano pravo podnosioca zahteva na naknadu ličnog dohotka, a to za posledicu zahteva poništenje Odluke Vrhovnog suda, ostaviti na snazi pravosnažnu Odluku o dozvoli izvršenja.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

USTAV REPUBLIKE KOSOVA

Član 31

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

“1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih..

[...]”

ZAKON BR. 03/L-087 O JAVNIM PREDUZEĆIMA

Član 39

Raspologanje sa Deonicama i Obaveze Držanja ili koje su Prethodno Prisvojene od Holding Kompanija

“[...]

39.2. Nakon stupanja na snagu ovog zakona, neisplaćeni dugovi i finansijske obaveze JP koje su preuzete od Holding Kompanije biće prenete i preuzeta od JP koja uporedo sa njegovim inkorporisanjem kao jedno deoničarsko društvo prema Uredbi UNMIK-a 2001/6 primila je vlasništvo ili posed celokupne ili uglavnom celokupne operativne i druge aktive preduzeća koja su prvobitno ušla u ove dugove ili obaveze; s tim da ako je takva aktiva bila prenet na više od jednog deoničarskog društva/kompanije, svako dotično društvo će biti zajedničko i pojedinačno odgovorno za neispunjene dugove i obaveze preduzeća koja je prvobitno stvorila ove dugove i obaveze, i svako dotično društvo/kompanija ima pravo da primi uloge od drugog(ih) ako se od nje zahteva da plati ili da inače ispuni više od njegovog dela ovih dugova ili obaveza (njegov deo je jednak sa procentom koji je utvrđen na osnovu vrednosti aktive prvobitnog preduzeća koja je prenet ovom društvu).

[...].”

ZAKON BR. 04/L-111 O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA BR. 03/L-087 O JAVNIM PREDUZEĆIMA

Član 23

“[...]”

1. *Lista 1 Centralna Javna Preduzeća u zakonu na snazi briše se i menja i glasi:*

15. *Autobuska stanica Gnjilane, Gnjilane 100%.*

“[...]”

Ocena prihvatljivosti zahteva

50. Sud prvo ocenjuje da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom o Radu.

51. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

[...]

52. Sud se poziva i na članove 47 (Individualni zahtevi), 48 (Tačnost podneska) i 49 (Rokovi) Zakona, koji propisuju:

Član 47
(Individualni zahtevi)

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48
(Tačnost podneska)

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49
(Rokovi)

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...”.

53. Što se tiče ispunjenosti gore navedenih uslova, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, koja osporava ustavnost akta javnog organa, odnosno Presudu Vrhovnog Suda [Rev. br.223/2021] od 31. marta 2022. godine, nakon što je iscrpeo sva raspoloživa pravna sredstva. Podnosilac zahteva je takođe naglasio za koja to prava i slobode on smatra da su mu povređena, u skladu sa zahtevima člana 48. Zakona; i podneli su zahtev u skladu sa rokovima koji su propisani u članu 49. (Rokovi) Zakona.
54. Pored toga, Sud se takođe poziva i na pravilo 34 (2) Poslovnika o Radu, koji propisuje:
- “(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan kada podnosilac/teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju”.*
55. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „*očigledno neosnovan*“ u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih „*očigledno neosnovanim navodima*“. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „*četvrtog stepena*“; (ii) navodi kategorisani „*odsustvom očigledne ili evidentne povrede*“; (iii) navodi koji su „*nepotkrepljeni ili neobrazloženi*“; i na kraju, (iv) „*konfuzni i nejasni*“ navodi (vidi slučajeve ESLJP-a, [Kemmachev protiv Francuske](#), predstavka br. 17621/91, kategorija (i), [Mentzen protiv Litvanije, predstavka br. 71074/01](#), kategorija (ii) i [Trofimchuk protiv Ukrajine, predstavka br. 4241/03](#), kategorija (iii).
56. U kontekstu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno prilikom ocene da li je isti očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će prvo podsetiti na relevantne navode podnosioca zahteva, pri čijoj oceni će Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u saglasnosti sa kojom je, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.
57. Prvobitno, Sud naglašava da se suština predmeta odnosi na zahtev podnosioca zahteva da se vrati na svoje radno mesto kao kondukter u preduzeću Kosovatrans, iz kojeg je otpušten 1991. godine zbog određivanja nasilnih mera na Kosovu, kao i zahtev za naknadu neisplaćenih zarada. Isti je bio udaljen na osnovu obrazloženja da je odbio da potpiše izjavu o prihvatanju privremenih mera u ovom preduzeću, te da je usled toga i podnosilac zahteva pokrenuo sudski postupak, sa namerom da se vrati na posao i u vezi sa naknadom ličnog dohotka. Predmet podnosioca zahteva sve do donošenja osporene odluke Vrhovnog suda je prošao 4 sudska postupka. Shodno tome, Vrhovni sud je 19. oktobra 2006. godine presudom [Rev. br. 68/2006] usvojio zahtev za prinudno vraćanje na posao na radnu dužnost konduktera, dok je deo njegovog tužbenog zahteva u vezi sa naknadom ličnog dohotka bio vraćen prvostepenom sudu na ponovno suđenje. Na kraju, Vrhovni sud je u osporenoj odluci istakao da tuženom nedostaje pasivni legitimitet, budući da je isto na osnovu Zakona br. 04/L-111 o izmenama i dopunama Zakona br. 03/L-087 o Javnim Preduzećima prešlo u status javnog preduzeća gde je 100% akcija u vlasništvu Opštine Gnjilane, koja u ovom sporu nije u svojstvu tužene strane.
58. Iako je podnosilac zahteva iznosio navode u vezi sa povredom prava koja su zagarantovanih u članu 31. Ustava, Sud primećuje da isti pred Sudom osporava nalaze Apelacionog suda, tvrdeći, u suštini, da je došlo do povrede člana 31. Ustava koji se odnose na način tumačenja i primene materijalnog prava.

(i) Što se tiče navoda o povredi člana 31 Ustava u vezi sa pogrešnim tumačenjem zakona

59. Podnosilac zahteva pred Sudom osporava nalaze Vrhovnog suda, u osnovi tvrdeći povrede koje su povezane na način tumačenja i na primenu materijalnog prava. U ovom aspektu, podnosilac zahteva, između ostalog, ističe pogrešno tumačenje materijalnog prava u kontekstu utvrđivanja pitanja pasivnog legitimiteta tuženog, ističući da je Sud “*morao da primeni odredbu člana 39 tačka 2 Zakona o javnim preduzećima -03/L-087 kao i da potvrdi tužitelju pravo na naknadu ličnog dohotka, ovo pravo koje je tužitelju nepravedno odbijeno*”.
60. Razmatrajući ove navode, Sud naglašava da se oni suštinski odnose na pogrešnu primenu važećeg zakona od strane Vrhovnog Suda, koje Sud, u skladu sa svojom sudskom praksom i sudskom praksom ESLJP-a, smatra navodima “*četvrtog stepena*”.
61. U smislu ove kategorije navoda, Sud ističe da je na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i uzimajući u obzir njegove karakteristike, koje su definisane u EKLJP-u, načelo subsidiarnosti i doktrinu četvrtog stepena, stalno isticao razliku između “*ustavnosti*” i “*zakonitosti*” i navodio da nije njegova dužnost da se bavi greškama u činjenicama ili pogrešnom tumačenju i primeni zakona, za koje se navodi da su počinili redovni sudovi, osim i u meri u kojoj su te greške mogle da povrede prava i slobode zaštićene Ustavom i/ili EKLJP-om (vidi, u tom smislu, između ostalog, slučajeve Suda: [KI96/21](#), podnosilac zahteva: *Xhelal Zherka*, rešenje o neprihvatljivosti od 23. septembra 2021. godine, stav 49; [KI145/20](#), podnosilac zahteva: *Hafize Gashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 22. aprila 2021. godine, stav 33; [KI179/18](#), podnosilac zahteva: *Belgjyzar Latifi*, rešenje o neprihvatljivosti od 23. jula 2020. godine, stav 68; [KI49/19](#), podnosilac zahteva: *Limak Kosovo International Airport J. S. C. "Adem Jashari"*, rešenje od 31. oktobra 2019. godine, stav 47; [KI56/17](#), podnositeljka zahteva: *Lumturije Murtezaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 18. decembra 2017. godine, stav 35; i [KI154/17](#) i [KI05/18](#), podnosilac zahteva: *Basri Deva, Afërdita Deva i Društvo sa ograničenom odgovornošću "BARBAS"*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. avgusta 2019. godine, stav 60).
62. Sud je takođe dosledno ukazivao na to da nije uloga ovog Suda da preispituje zaključke redovnih sudova u vezi sa činjeničnim stanjem i primenom materijalnog prava i da on ne može da ocenjuje same činjenice na osnovu kojih je redovni sud doneo jednu, umesto neke druge odluke. U suprotnom, Sud bi postupao kao sud “*četvrtog stepena*“, što bi dovelo do prekoračenja ograničenja koja su postavljena u njegovoj nadležnosti (vidi, u ovom kontekstu, slučaj ESLJP-a: [García Ruiz protiv Španije](#), presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28 i tu korišćene reference; i, vidi, takođe, slučajeve Suda: [KI145/20](#), gore citiran, stav 34; [KI49/19](#), gore citiran, stav 48; i [KI154/17](#) i [KI05/18](#), gore citiran, stav 61).
63. Sud, ipak, naglašava da sudska praksa ESLJP-a i Suda takođe utvrđuju i okolnosti pod kojima treba napraviti izuzetke od ovog stava. Kao što je napred navedeno, dok redovni sudovi imaju primarni zadatak da reše probleme oko tumačenja primenljivog zakona, uloga Suda je da se uveri ili proveri da efekti ovog tumačenja budu u skladu sa Ustavom i EKLJP-om (vidi, predmet ESLJP-a: [Miragall Escolano i drugi protiv Španije](#), presuda od 25. januara 2000. godine, stavovi 33-39; i, vidi, takođe slučaj Suda: [KI154/17](#) i [KI05/18](#), gore citiran, stav 63). U principu, takav izuzetak je povezan sa slučajevima za koje se ispostavilo da su očigledno proizvoljni, uključujući one u kojima je sud „*primenio zakon na očigledno pogrešan način*“ u konkretnom predmetu i koji je mogao rezultirati “*proizvoljnim*“ ili “*očigledno neobrazloženim*“ zaključcima za relevantnog podnosioca.
64. Što se tiče tvrdnji podnosioca zahteva u vezi sa pitanjem pasivnog legitimiteta tuženog, za koje je Vrhovni sud ocenio da nedostaju u presudi [Rev. br. 223/2021] od 31. marta 2022. godine, isti je istakao sledeće:

“Vrhovni sud nalazi da se pogrešna primena materijalnog prava u ovom slučaju povezuje sa tim što je tuženo kao subjekt od 15.06.2012.godine, na osnovu Zakona br. 04/L-111 o izmenama i dopunama Zakona br. 03/L-087 o Javnim preduzećima (objavljen u Službenom listu Republike Kosovo br. 13 od 30.05.2012. godine, stupa na snagu 15 dana od dana objavljivanja) prema listi 2, ima status javnog preduzeća gde je u vlasništvu 100% akcija Opština Gnjilane, koja u ovom sporu nije u svojstvu tuženog. Iz tog razloga, Vrhovni sud smatra da tuženo nema pasivni legitimitet da bude tužena strana u ovom predmetu jer se sada radi o javnom preduzeću u vlasništvu Opštine Gnjilane, na koje su sva njegova prava i obaveze zakonski preneti.”

Pored toga, Vrhovni sud takođe nalazi da su sporne odluke kojima je tužiocu prestao radni odnos 1991. godine nezakonite, što je utvrdio Vrhovni sud Kosova svojom presudom [Rev. br. 68/2006] od 25.01.1999.godine, ali sada tužena ne može imati pasivni legitimitet da bude obavezna da tužiocu isplati sporni lični dohodak, jer osim što je tužena sada javno preduzeće u vlasništvu opštine Gnjilane, ono tužitelju nije prekinulo radni odnos, ali jeste njen prethodnik „Kosmet prevoz“, koji sada više ne postoji, niti je postojao i funkcionisao posle 1999. godine, s jedne strane, dok je sa druge strane „Kosovatrans“, koji kao preduzeće ranije postojao u kome je tužilac bio zaposlen, a njegov naslednik je „Kosmet prevozi“, nije odgovaran za nezakonite radnje preduzeća „Kosmet prevoz“. Nakon 1999. godine, „Kosovatrans“ Gnjilane je nastao kao novi entitet, ne nasleđujući dugove i obaveze „Kosmet prevoza“, koji bi u konkretnom slučaju, na osnovu gore navedene presude Vrhovnog suda Kosova, snosio odgovornost da postoji da tužiocu nadoknadi lična primanja. To znači da ni iz ovih razloga tuženo nema pasivnu legitimaciju, pa stoga nije u obavezi da tužitelju nadoknadi lični dohodak za vremenski period 1991-1999. godine, jer tu materijalnu štetu tužitelju nije pričinilo, štetu prouzrokovao neki drugi privredni subjekt”.

65. S tim u vezi, Sud smatra da je Vrhovni sud osporenom odlukom preinačio presudu prvostepenog i drugostepenog suda, razmatrajući i obrazlažući navode podnosioca zahteva i tuženog, uključujući i one koje se odnose na pogrešno tumačenje zakonske odredbe, odnosno pitanje utvrđivanja pasivnog legitimiteta tuženog. U svetlu gore navedenog, Sud primećuje da je Vrhovni sud obrazložio zašto tuženo nema pasivni legitimitet u ovoj spornoj stvari i da isti nije zakonski obavezan da podnosiocu zahteva isplati lična primanja za period 1991-1999. Vrhovni sud je takođe razjasnio da tuženo nema pasivni legitimitet da bude optužena strana u ovom predmetu jer je to sada javno preduzeće u vlasništvu opštine Gnjilane, na koju su sva njegova prava i obaveze zakonski preneti.
66. Pored toga, u vezi sa tvrdnjom podnosioca zahteva, na osnovu koje je Vrhovni sud „donošenjem dve različite i protivrečne odluke u dva različita predmeta revizije ozbiljno povredio princip pravne sigurnosti stranaka u postupku“, Sud ističe da promena ishoda u nekom predmetu zbog postupka ponovnog razmatranja ne znači da ne postoji pravna sigurnost, već je upravo svrha postupka ponovnog razmatranja da se obezbedi da se svi dokazi i svedočenja tretiraju na pravičan način i da samim tim u mnogim slučajevima mogu da dovedu do sasvim drugačijeg ishoda. Međutim, ova promena ne znači da je došlo do povrede člana 31. Ustava. Naime, kroz postupak ponovnog razmatranja, u ovom slučaju, Vrhovni sud je utvrdio da stranka nema pasivni legitimitet, odnosno da se od preduzeća ne može zahtevati nešto čemu ne može da podleže u vezi sa tom stvari.
67. U ovom kontekstu, Sud podseća da se isti ne može pretvoriti u sud o činjenicama i da može da kaže redovnim sudovima koji bi bio najprikladniji način primene materijalnog prava, jer je takva nadležnost, kao pravo, na sudovima redovne nadležnosti da to učine. Sud ističe da može intervenisati samo kada je obrazloženje odluka redovnih sudova

krajnje proizvoljno i neobrazloženo, gde, u konkretnim okolnostima, ne postoje jasno proizvoljne ili neobrazložene odluke.

68. Što se tiče navoda podnosioca zahteva o pogrešnoj primeni materijalnog prava, Sud naglašava da podnosilac zahteva, pored navoda o povredi člana 31. Ustava, kao rezultat pogrešnog utvrđivanja činjenica i pogrešnog tumačenja zakona, nije u dovoljnoj meri potkrepio i nije argumentovano pred Sudom, kako je ovo tumačenje važećeg zakona od strane redovnih sudova moglo biti „očigledno pogrešno“, što je rezultiralo „proizvoljnim“ ili „očigledno neobrazloženim“ zaključcima za podnosioca zahteva ili da postupci pred redovnim sudovima, u celini, možda nisu bili pravični ili čak proizvoljni. Pored toga, Sud ocenjuje da je Vrhovni sud uzeo u obzir sve činjenice i okolnosti slučaja, navode podnosioca zahteva i da ih je obrazložio (vidi, u tom kontekstu, slučajeve Suda: [KI64/20](#), podnosilac zahteva: *Asllan Meka*, rešenje o neprihvatljivosti od 3. avgusta 2020. godine, stav 41; i [KI37/21](#) podnosioci zahteva: *Isa Tusha, Naser Tusha i Miradije Tusha*, rešenje o neprihvatljivosti od 8. septembra 2021. godine, stav 67).
69. Stoga, Sud, na osnovu gore navedenih obrazloženja smatra da je podnosilac zahteva jednostavno nezadovoljan ishodom postupka pred redovnim sudovima, međutim, njegovo nezadovoljstvo samo po sebi ne može da pokrene neku argumentovanu tvrdnju o povredi osnovnih prava i sloboda koje su zagarantovane Ustavom (vidi, slučaj [ESLJP-a Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske, predstavka br. 5503/02](#), Presuda od 26. jula 2005. godine, stav 21).
70. Stoga, Sud smatra da podnosilac zahteva nije dovoljno dokazao i potkrepio svoje tvrdnje da su redovni sudovi možda primenili zakon na očigledno pogrešan način, i, samim tim, njegove tvrdnje u vezi sa pogrešnim tumačenjem i primenom zakona na snazi se kvalifikuju kao tvrdnje koje spadaju u kategoriju "četvrte instance" i kao takve, odražavaju tvrdnje na nivou "zakonitosti" i nisu argumentovane na nivou "ustavnosti". Zbog toga, iste su očigledno neosnovane po ustavnim osnovama, kako je to i određeno u stavu (2) pravila 34 Poslovnika o Radu..

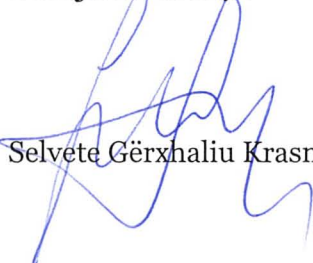
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članom 20 Zakona i u skladu sa pravilima 34 (2) i 48 (1) (b) Poslovnika o Radu, dana 28. maja 2024. godine, jednoglasno:

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo u skladu sa stavom 5, člana 20. Zakona..

Sudija izvestilac

Selvete Gërzhaliu Krasniqi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani